

Věc C-166/22

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce

Datum doručení:

25. února 2022

Předkládající soud:

High Court (Irsko)

Datum předkládacího usnesení:

14. ledna 2022

Žalobkyně:

Hellfire Massy Residents Association

Žalovaní:

An Bord Pleanála

Minister for Housing, Heritage and Local Government

Irsko

Attorney General

Vedlejší účastnice:

South Dublin County Council

Amici curiae:

An Taisce – The National Trust for Ireland

Save [Our] Bride Otters

HIGH COURT (VRCHNÍ SOUD, IRSKO)

SOUDNÍ PŘEZKUM

[OMISSIS] [spisová značka řízení u vnitrostátních orgánů]

[OMISSIS] [jméno předsedy senátu]

[OMISSIS][jména účastníků řízení, jak jsou uvedeni výše, včetně odkazu na usnesení o připuštění dvou *amicorum curiae*]

[OMISSIS] [OMISSIS] [OMISSIS] [totožnost soudního tajemníka High Court (Vrchní soud)]

Vyhotoveno dne 15. 2. 2022

[OMISSIS] [jména zástupců účastníků řízení]

PRACOVNÍ DOKUMENT

**HIGH COURT (VRCHNÍ SOUD)
SOUDNÍ PŘEZKUM**

[OMISSIS]

[spisové značky řízení u vnitrostátních orgánů]

MEZI

HELLFIRE MASSY RESIDENTS ASSOCIATION

ŽALOBKYNÍ

A

**AN BORD PLEANÁLA, MINISTER FOR HOUSING, HERITAGE AND
LOCAL GOVERNMENT (MINISTR PRO BYDLENÍ, KULTURNÍ
DĚDICTVÍ A MÍSTNÍ SAMOSPRÁVU), IRSKO A ATTORNEY
GENERAL**

ŽALOVANÝMI,

A

SOUTH DUBLIN COUNTY COUNCIL

VEDLEJŠÍ ÚČASTNÍCI

(č. 4)

**ROZSUDEK [omissis][předsedy senátu] vydaný dne [omissis][den] 14. ledna
2022**

Předmět sporu

- 1 Žalobkyně zpochybňuje platnost irské právní úpravy týkající se přísně chráněných druhů, která je zakotvena ve vnitrostátních nařízeních přijatých za účelem provedení směrnice o stanovištích 92/43/EHS a směrnice o ptácích 2009/147/ES. Ke zpochybnění dotčené právní úpravy došlo v rámci řízení o opravném prostředku podaném proti územnímu povolení ze dne 25. června 2020, které podmíněně vydala An Bord Pleanála (dále jen „An Bord“) na žádost South Dublin County Council (Rada hrabství Jižní Dublin, dále jen „rada hrabství“), jež se týkalo dvou budov návštěvnického střediska v Montpelier Hill v hrabství Dublinu, stezky v korunách stromů / lávku pro pěší přes silnici R115, přeměny jehličnatého lesa na listnatý a udržovacích prací na stávajících objektech.

Skutkové okolnosti

- 2 Podle § 120 odst. 3 písm. b) Planning and Development Act 2000 (zákon o územním plánování a rozvoji z roku 2000, Irsko) požádala rada hrabství An Bord o určení, zda je povinna vyhotovit prohlášení o vlivech na životní prostředí (dále také jen „EIS“). Inspektorka vydala doporučení, dle kterého rada hrabství není povinna EIS vypracovat.
- 3 Dne 8. května 2017 An Bord rozhodla, že EIS je povinné, přičemž poukázala na dopad zvýšení počtu návštěvníků na historické a archeologické dědictví dané oblasti.
- 4 Dne 16. května 2017 uplynula lhůta pro provedení směrnice 2014/52/EU. Směrnice však byla ve skutečnosti provedena až 1. září 2018.
- 5 Namísto EIS byla nakonec společně s žádostí předložena dokumentace vlivů záměru na životní prostředí (dále také jen „EIAR“).
- 6 Dne 12. června 2017 byla zvoleným členům předložena další prezentace a rada hrabství se shoda na tom, že An Bord bude předložena žádost o vydání povolení.
- 7 V červenci 2017 byla společností CHL Consulting Company Ltd vypracována konečná zpráva ohledně Dublin Mountains Visitor Centre Business Plan (podnikatelský plán výstavby návštěvnického střediska Dublin Mountains). Tento dokument obsahoval shrnutí předpokládané vytíženosti vycházející z odhadovaného množství stávajících místních uživatelů v počtu 100 000 osob ročně a „konzervativního odhadu“ zvýšení tohoto počtu na 225 000 osob ročně, s cílovým množstvím 300 000 osob v následujícím pětiletém období.
- 8 [OMISSIS] [Podrobnosti zprávy zmíněné v bodě 7, které nejsou pro předběžné otázky relevantní].
- 9 Formální žádost o povolení návštěvnického střediska a provedení souvisejících prací byla podána přímo k An Bord dne 31. července 2017 na základě § 175 zákona z roku 2000. Vlastníkem dotčených pozemků je Coillte, který s podáním žádosti souhlasí. Žádná část záměru se nenachází uvnitř evropské lokality.
- 10 [OMISSIS] [Podrobnosti jsou již uvedeny v bodě 1].
- 11 Dne 5. září 2017 vyzvala An Bord radu hrabství, aby předložila doplňující informace ve formě geoprostorového vektorového formátu dat (*shapefile*), v němž budou hranice vyznačeny červenou barvou.
- 12 Dne 9. října 2017 požádala An Bord o další informace týkající se potenciálních dopadů na živočišstvo a stanoviště, které byly zmíněny v podání Department of Culture, Heritage and the Gaeltacht (Ministerstvo pro kulturu, kulturní dědictví a gaelskou komunitu) ze dne 25. září 2017.

- 13 Rada hrabství odpověděla na tuto žádost v listopadu 2017 a tato odpověď byla předmětem veřejných konzultací.
- 14 Dne 7. února 2018 si An Bord vyžádala další informace ohledně potenciálních dopadů ve specifických oblastech, zejména na zvláště chráněnou oblast Wicklow Mountains (ZCHO).
- 15 Od 20. do 27. listopadu 2018 probíhalo šestidenní ústní jednání.
- 16 Dne 9. ledna 2019 vypracovala inspektorka první zprávu negativního vyznění. Podle této zprávy považovala za uspokojivé aspekty řádného územního plánování, zónování a projektování, měla ale za to, že dopad dotčené lávky plně posouzen nebyl. Vyjádřila názor, že v oblasti Massy's Woods [OMISSIS] bylo provedeno jen velmi málo průzkumných prací. Některé aspekty projektu byly zpochybněny.
- 17 [OMISSIS]
- 18 [OMISSIS] [Podrobnosti týkající se zprávy zmíněné v bodě 16, které jsou pro závěr zprávy a předběžné otázky irelevantní.] [OMISSIS] Inspektorka podotkla, že parkoviště, cesty pro pěší a cyklostezky by byly z hlediska územního plánování přínosem, vyjádřila se i ke stávajícím bezpečnostním otázkám [OMISSIS].
- 19 V rámci posuzování vlivů na životní prostředí (dále také jen „EIA“) a zvažování alternativ inspektorka uvedla, [OMISSIS] že projektové prohlášení odkazuje na podobné budovy, jako je středisko Wordsworth [OMISSIS] v oblasti Lake District v Anglii, návštěvnické středisko Sliabh Gullion [OMISSIS] v hrabství Armagh a návštěvnické středisko Rosmuc v hrabství Galway.
- 20 Největší obavy měla inspektorka v oblasti biodiverzity, když poukázala na dopad, který bude mít vykácení stromů pro účely vybudování parkoviště a nahrazení jehličnatých stromů listnatými na populaci veverek. Právě uvedené nahrazení jehličnatých stromů listnatými zvýhodní invazní veverky šedé oproti domácím veverkám obecným [OMISSIS].
- 21 Uvedla výskyt veverčího hnízda [OMISSIS] a rovněž se zmínila o zmírňujících opatřeních [OMISSIS]. Pozorovatelé předložili důkazy existence dalších hnízd v Massy's Woods [OMISSIS] a inspektorka poukázala na záměr provést průzkum před výstavbou.
- 22 [OMISSIS]
- 23 [OMISSIS] [další podrobné informace týkající se veverek]
- 24 [OMISSIS] Pokud jde o netopýry, vyjádřila inspektorka jisté obavy ohledně nedostatečných údajů základního průzkumu [OMISSIS], přičemž podobné problémy zmínila i ve vztahu k vydrám [OMISSIS]. Nedostatek informací o ptactvu označila za „významný problém“ [OMISSIS].

- 25 Nedostatečně byl podle ní posouzen dopad na dřemlíka [OMISSIS] a stejně tak nebylo dle jejího názoru provedeno posouzení celkového dopadu na stanoviště.
- 26 Inspektorka se zmiňuje o mechorostech a dopadu vpuštění koní na koňskou stezku skrz dotčená stanoviště. Znepokojení vyjádřila i ohledně dopadu na sousedící lokality Natura 2000 v důsledku možného zvýšení počtu pěších, nicméně celkově byly vlivy na životní prostředí vyhodnoceny jako přijatelné, s výjimkou vlivů ve vztahu k biodiverzitě [OMISSIS].
- 27 Pokud jde o odpovídající posouzení (dále také jen „AA“), dospěla inspektorka k závěru, že s ohledem na zprávu o šetření je nezbytné provést druhou fázi posouzení. Uvedla, že vzhledem k tomu, že není k dispozici prohlášení o vlivech v rámci sítě Natura (dále také jen „NIS“), nemůže dospět k závěru, že projekt nebude mít žádný významný dopad na [blízké] evropské lokality [OMISSIS].
- 28 V návaznosti na tuto zprávu si An Bord vyžádala dne 6. února 2019 další informace, zejména dodatečný průzkum ohledně ptactva, vyhotovení NIS, dodatečný průzkum stanovišť a aktualizovanou EIAR.
- 29 Tyto doplňující informace byly poskytnuty v prosinci 2019. V revidované EIAR byl zmíněn [OMISSIS] jednak dopad na veverka obecné jako živočišný druh, na který má dotčený projekt největší environmentální dopad, jednak s tím související zmírňující opatření.
- 30 Rada hrabství rovněž předložila NIS vyhotovené v listopadu 2019 a aktualizovaný dokument o závazcích v oblasti provozního řízení a sledování. [OMISSIS]
- 31 Byl předložen plán řízení ochrany veverka obecné z listopadu 2019, jakož i studie [OMISSIS] „Aktivně řízené parky jako útočiště ohrožené veverka obecné (*Sciurus vulgaris*) ve světle zásahů ze strany člověka“, *Biological Conservation* 211, (2017), s. 29 až 36. Tyto informace byly podrobeny dalšímu kolu veřejné diskuse.
- 32 [OMISSIS]
- 33 [OMISSIS]
- 34 Následně inspektorka předložila dne 6. května 2020 dodatek k uvedené zprávě. V něm bylo uvedeno, že z dodatečného průzkumu týkajícího se mechorostů vyplynula řada významných zjištění, včetně objevu dvou druhů, které předtím nebyly v Dublinu vůbec zaznamenány, a pěti druhů, které nebyly v Dublinu zaznamenány od roku 1959. Nebyly nalezeny žádné sítě larev hnědáka chrastavcového [OMISSIS].
- 35 [OMISSIS]
- 36 [OMISSIS] [Podrobnosti, které jsou ve vztahu k předběžným otázkám irelevantní.]

- 37 Na základě tohoto dodatku a původní zprávy rozhodla An Bord dne 25. června 2020 tak, že žádosti podmíněně vyhověla.
- 38 V tomto rozhodnutí An Bord uvádí, že přihlédla mimo jiné i ke směrnici o stanovištích 92/43/EHS, směrnici o ptácích 79/409/EHS, rámcové směrnici o vodě 2000/60/ES a směrnici EIA 2014/52/EU, kterou se mění směrnice 2011/92/EU. [OMISSIS] [Podrobnosti, které jsou ve vztahu k předběžným otázkám irelevantní a které jsou v každém případě obsaženy v materiálech, k nimž An Bord („mimo jiné“) přihlédla.]
- 39 An Bord provedla odpovídající posouzení a dospěla k závěru o neexistenci škodlivých účinků na evropské lokality. Rovněž provedla posouzení vlivů na životní prostředí a dospěla k závěru, že hlavní přímé a nepřímé účinky budou zmírněny tak, jak je uvedeno v rozhodnutí. Závěr zněl tak, že „za podmínky provedení navržených zmírňujících opatření [...] a při dodržení uvedených podmínek [...] by vlivy navrhovaného záměru na životní prostředí [...] byly přijatelné“.
- 40 [OMISSIS].
- 41 An Bord došla k závěru, že navrhovaný záměr bude v souladu s požadavkem řádného plánování a udržitelného rozvoje. Bylo uloženo devět podmínek, včetně použití zmírňujících opatření uvedených v EIAR [OMISSIS] a NIS [OMISSIS], revidovaného plánu obhospodařování lesů za účelem zachování většiny dospělých jehličnatých stromů v Hellfirském háji na podporu veverka obecné [OMISSIS] a angažování pracovníka ekologického dozoru [OMISSIS].

Relevantní právní materiály

- 42 Seznam relevantních unijních, mezinárodních a vnitrostátních právních materiálů je souhrnně uveden v příloze k rozsudku společně s internetovými odkazy.

Relevantní výtky

- 43 V rozhodnutí Hellfire Massy Residents Association v. An Bord Pleanála (č. 1) [2021] IEHC 424, [2021] 7 JIC 0201 [nezveřejněné, High Court (Vrchní soud), 2. července 2021] jsem žalobu zamítl s výjimkou částí týkajících se tvrzené neplatnosti nařízení č. 51 a 54 European Communities (Birds and Natural Habitats) Regulations 2011 [nařízení provádějící právní předpisy Evropských společenství (ptačí a přírodní stanoviště) z roku 2011] (S.I. č. 477 z roku 2011), jež se týkají postupu po udělení územního povolení. V současné době je to jediná otázka, která je v řízení stále ještě projednávána.
- 44 Tato nařízení byla přijata za účelem provedení směrnice o ptácích 2009/147/ES a směrnice o stanovištích 92/43/EHS. Nařízení byla změněna European Union (Birds and Natural Habitats) (Sea-fisheries) Regulations 2013 [nařízení

provádějící právní předpisy Evropské unie (ptačí a přírodní stanoviště) (rybolov) z roku 2013] (S.I. č. 290 z roku 2013), European Communities (Birds and Natural Habitats) (Amendment) Regulations 2013 [nařízení provádějící právní předpisy Evropských společenství (ptačí a přírodní stanoviště) (novelizace) z roku 2013] (S.I. č. 499 z roku 2013) a European Communities (Birds and Natural Habitats) (Amendment) Regulations 2015 [nařízení provádějící právní předpisy Evropských společenství (ptačí a přírodní stanoviště) (novelizace) z roku 2015] (S.I. č. 355 z roku 2015)[OMISSIS].

- 45 Základní výtkou vznesenou proti dotčené právní úpravě je zprvč to, že postup vydávání územního povolení není integrován se systémem přísné ochrany ve smyslu článku 12 směrnice o stanovištích, a zadruhé to, že systém přísné ochrany, tak jak byl v Irsku zaveden, neupravuje řádnou účast veřejnosti.
- 46 V rozhodnutí *Hellfire Massy Residents Association v. An Bord Pleanála* (č. 2) [2021] IEHC 636, [2021] 10 JIC 1302 [nezveřejněné, High Court (Vrchní soud), 13. října 2021] jsem nepřipustil odvolání ve vztahu k těm aspektům žaloby, které byly předmětem zamítnutí.
- 47 V rozhodnutí *Hellfire Massy Residents Association v. An Bord Pleanála* (č. 3) [2021] IEHC 771 [nezveřejněné, High Court (Vrchní soud), 14. prosince 2021] jsem rozhodl o vstupu *An Taisce a Save Our Bride Otters* do řízení v postavení *amici curiae*.

Otázky týkající se evropského práva, které ve věci vyvstaly

- 48 [OMISSIS] [Č]tyři otázky [OMISSIS], které se týkají výkladu unijního práva a které jsou nezbytné pro vydání rozhodnutí, vyplývají z výše uvedených hmotněprávních důvodů, přičemž se domnívám, že je namístě [OMISSIS] předložit Soudnímu dvoru žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podle článku 267 SFEU.

První otázka

- 49 První otázka zní:

[Mají] obecné zásady unijního práva vyplývající z přednosti unijního právního řádu za následek, že vnitrostátní procesní norma, podle níž se musí žalobce v rámci soudního přezkumu výslovně dovolávat relevantních právních předpisů, nemůže bránit tomu, aby žalobce, který zpochybňuje slučitelnost vnitrostátního práva s předmětným právem unijním, uplatňoval i námitku vycházející z právních doktrín nebo nástrojů, které je nutno z jejich podstaty považovat za relevantní pro výklad tohoto unijního práva, jako je zásada, podle níž musí být unijní právo v oblasti životního prostředí vykládáno ve spojení s Úmluvou o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního

prostředí, podepsanou v Aarhusu, Dánsko, dne 25. června 1998, jakožto nedílnou součástí unijního právního řádu[?]

- 50 Žalobkyně má za to, že na tuto otázku je nutno odpovědět kladně. Pokud by bylo připuštěno, aby vnitrostátní procesní normy výše popsáním způsobem bránily žalobkyni v uplatnění otázky evropského práva, došlo by k porušení zásady přednosti, přičemž takové vnitrostátní procesní normy je nutno nepoužít, ledaže by mohly být vyloženy způsobem, který zajistí plný účinek ochrany obsažené ve směrnici o stanovištích, zejména v případě, kdy předkládající soud připustil, že otázka vznesená žalobkyní je „přijatelně jasná“ a nebude ohroženo postavení ostatních účastníků řízení. Evropské právo je nedílnou součástí vnitrostátního právního řádu, nikoli cizím a neznámým systémem, který musí být podrobně vysvětlován právě těm institucím, jež mají toto právo uplatňovat nebo provádět. Zásada efektivity nebo účinné soudní ochrany ukládá soudům členských států povinnost zajistit, aby vnitrostátní prostředky a procesní pravidla nečinily nároky založené na právu EU v praxi nevymahatelnými nebo jen velmi obtížně vymahatelnými. Propracované podání účastníka řízení předpokládané touto otázkou ve vztahu k otázkám evropského práva je s tímto požadavkem v rozporu; problémem pak není to, zda je daný argument dostatečně jasný, ale zda dosahuje úrovně, která je nepřiměřená účelu podání účastníka řízení. Zásada rovnocennosti vyžaduje, aby se na žaloby na základě unijního práva použily stejné prostředky nápravy a tatáž procesní pravidla jako na obdobné žaloby čistě vnitrostátní povahy. Žaloby čistě vnitrostátní povahy nevyžadují ve vztahu k otázkám evropského práva propracované podání předvídané dotčenou otázkou; takové požadavky na propracované podání jsou tak v rozporu se zásadou rovnocennosti.
- 51 Stanovisko An Bord je záporné, [neboť] daná otázka vychází z hypotetického scénáře, který na základě skutkových okolností věci nenastal. Vnitrostátní procesní normy upravující podání v rámci soudního přezkumu nebrání tomu, aby žalobkyně v projednávané věci vznesla otázku evropského práva nebo se odvolávala na Aarhuskou úmluvu. Jde spíše o to, že žalobkyně svá tvrzení, která se nyní snaží uplatnit, ve svých podáních v předchozím řízení řádně neuplatnila. Žalobkyně nepoukázala na žádnou překážku ani problém, pokud jde o problematiku podání v projednávané věci. V projednávané věci nebylo nikterak prokázáno, že vnitrostátní procesní právo upravující podání účastníků řízení žalobkyni ztížilo uplatnění jejích tvrzení týkajících se evropského práva nebo odvolání se na ně.
- 52 Žalovani jednající za stát se domnívají, že na danou otázku je nutno odpovědět záporně. Stát navrhl [OMISSIS] odpověď, jíž [OMISSIS] jsou v podstatě uplatněny následující body. Zaprvé, daný problém je hypotetický. Zadruhé, žalobkyně nepředložila řádné podání a zásady rovnocennosti a efektivity porušeny nejsou. Stát dále dodává, že je na vnitrostátním soudu, aby určil rozsah nápravy, které se žalobkyně může ve svých podáních domáhat.
- 53 Stanovisko *amici curiae* je takové, že na tuto otázku je nutno dát kladnou odpověď. Žalobkyně má právo dovolávat se pravidel vnitrostátního práva, kterými

se provádí unijní právo v oblasti životního prostředí, jakož i ustanovení unijního práva v oblasti životního prostředí, která mají přímý účinek, a nemusí do svých podání zahrnout výslovnou zmínku o konkrétním výkladu, pokud uplatňuje alespoň jedno porušení příslušných ustanovení unijního práva.

- 54 Navrhuji odpovědět na tuto otázku kladně. Unijní právo má jediný a nedělitelný význam, takže má-li být určitý nástroj unijního práva vykládán ve spojení s jiným nástrojem, jako je Aarhuská úmluva, musí být takový výklad implicitně předpokládán a není nutno se jej výslovně dovolávat. Pokud by vnitrostátním normám bylo dovoleno narušit onen jediný, nedělitelný význam unijního práva, došlo by k tomu, že by vnitrostátní soud přikládal nástroji unijního práva jiný než jeho pravý význam. Pokud jde o námitku státu, nesouhlasím s ní v tom smyslu, že skutkový stav připouští rozumnou možnost vzniku otázek týkajících se směrnice o stanovištích, přičemž rozhraní mezi normami upravujícími podání a unijním právem vytváří samotná námitka státu vznášena proti podáním žalobkyně. Pokud jde o efektivitu a rovnocennost, dotčenou otázku jsem zformuloval spíše ve smyslu přednosti než efektivitu a rovnocennosti jako takovými. Pokud jde o námitku státu, že tato záležitost přísluší vnitrostátnímu soudu, pak na tomto místě žalovaní jednající za stát konkrétně protestovali proti tomu, aby bylo podání žalobkyně vykládáno způsobem, který umožňuje chápat odkaz na unijní nástroje jako odkaz na tyto nástroje vykládané ve světle Aarhuské úmluvy. Za těchto okolností se domnívám, že je namístě požádat o poskytnutí určitého vodítka ohledně otázky, zda je tento argument *de facto* vyloučen obecnými zásadami vyplývajícími z přednosti unijního práva. Pokud by [Soudní dvůr] odmítl odpovědět na tuto otázku nebo na druhou předběžnou otázku tak, jak požaduje stát, mělo by to prakticky za následek legitimizaci a podporu restriktivních a nadměrně technických námitek proti podáním účastníků řízení, a to právě takového typu, jaký prosazuje stát v projednávané věci, a v důsledku toho pak ztížení provádění unijního práva.
- 55 Důvodem položení této předběžné otázky je, že žalovaní jednající za stát vznesli námitku proti tomu, že se žalobkyně dovolávala Aarhuské úmluvy, neboť tato úmluva není v podáních výslovně zmíněna. Pokud bude tato otázka zodpovězena ve smyslu příznivém pro žalobkyni, pak tato námitka od počátku neobstojí.

Druhá otázka

- 56 Druhá otázka zní:

[Mají] články 12 nebo 16 směrnice 92/43/EHS, popřípadě ve spojení s čl. 9 odst. 2 Úmluvy o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí, podepsané v Aarhusu, Dánsko, dne 25. června 1998 nebo ve spojení se zásadou, že členské státy musí přijmout veškerá nezbytná konkrétní opatření pro účinné provedení směrnice, za následek, že vnitrostátní procesní normy, podle níž žalobkyně nesmí vznést „hypotetickou otázku“ a „musí být dotčena ve

skutečnosti nebo fakticky“, aby mohla následně vznést námitku neslučitelnosti vnitrostátního práva s ustanovením práva unijního, se nelze dovolávat za tím účelem, aby bylo bráněno výtce vznesené žalobcem, jenž se dovolal práv účasti veřejnosti ve vztahu ke správním rozhodnutí a který chce následně uplatnit námitku neplatnosti ustanovení vnitrostátního práva odkazem na unijní právo v očekávání budoucí škody na životním prostředí vzniklé v důsledku údajné nesprávnosti ve vnitrostátním právu, pokud existuje přiměřená možnost, že taková budoucí škoda vznikne, zejména z toho důvodu, že dotčený záměr byl povolen v oblasti, která je stanovištěm přísně chráněného druhu, nebo z toho důvodu, že při uplatnění obezřetného přístupu existuje možnost, že na základě průzkumů provedených po vydání povolení možná bude nutné požádat o udělení výjimky podle článku 16 uvedené směrnice[?]

- 57 Žalobkyně má za to, že na tuto otázku je nutno odpovědět kladně. Aniž by bylo zpochybněno stanovisko žalobkyně, že dotčená otázka není hypotetická a žalobkyně je dostatečně dotčena, platí, že pokud by bylo připuštěno, aby vnitrostátní procesní normy výše popsaným způsobem bránily žalobkyni v uplatnění otázky evropského práva, bylo by to v rozporu se zásadami přednosti, obezřetnosti a prevence (článek 191 SFEU) a rozsudkem [Soudního dvora] ve věci C-183/05, Komise v. Irsko; takové vnitrostátní procesní normy je nutno nepoužít, ledaže by mohly být vyloženy způsobem, který zajistí plný účinek ochrany obsažené ve směrnici o stanovištích. Podmínkou účinného zásahu ze strany soudu by nemělo být to, že musí ve skutečnosti k tvrzenému porušení dojít.
- 58 Stanovisko An Bord je záporné[;] daná otázka vychází z hypotetického scénáře, který na základě skutkových okolností věci nenastal. Ustanovení týkající se účasti veřejnosti obsažená v článku 6 Aarhuské úmluvy se nepoužijí na takový hypotetický scénář, kdy nebyla vydána rozhodnutí ve vztahu k potenciálním činnostem, k nimž nikdy nemusí dojít, a možná taková rozhodnutí ani nikdy vydána nebudou. Při řádném výkladu totiž nejsou v kontextu [OMISSIS] hypotetického scénáře, z něž tato otázka vychází, relevantní ani zásada obezřetnosti, ani zásada prevence. Argumentace rozporující tvrzení žalobkyně se neodvolávala na žádné takové vnitrostátní procesní pravidlo, jak je popsáno v předběžné otázce. Žalobkyně spíše bez jakýchkoli důkazů na podporu svých tvrzení uváděla, že navrhovaný záměr by vedl k porušení článku 12 směrnice o stanovištích. Proti tomuto tvrzení bylo uvedeno, že An Bord nebyl předložen žádný důkaz, z něž by vyplývalo, že udělení územního povolení pro navrhovaný záměr by vedlo k porušení článku 12 směrnice o stanovištích, a že nebyla vůbec zjištěna jakákoliv potřeba povolení výjimky podle nařízení 54 nařízení z roku 2011. Nebylo vůbec možno podat žádost o její povolení, neboť nebylo zjištěno nic konkrétního, co by znamenalo porušení článku 12 směrnice o stanovištích. V rámci řízení o vydání územního povolení se nevyskytlo nic, co by nastolilo otázku týkající se článku 12.
- 59 Žalování jednajících za stát se domnívají, že na danou otázku je nutno odpovědět záporně. Ustanovení týkající se účasti veřejnosti obsažená v článku 6 Aarhuské

úmluvy se použijí na rozhodnutí o navrhovaných povoleních nebo navrhovaných činnostech a k jejich použití dochází až v okamžiku, kdy jsou relevantní řízení o vydání těchto rozhodnutí zahájena. Nejsou použitelná za hypotetických okolností, kdy nebyla vydána rozhodnutí ve vztahu k potenciálním činnostem, k nimž nikdy nemusí dojít, a možná taková rozhodnutí ani nikdy vydána nebudou. Sám soud uznává, že zde existuje pouze určitá rozumná možnost, že bude o povolení výjimky požádáno. Uvádí se, že pro uplatnění ustanovení článku 6 [Aarhuské] úmluvy způsobem navrhovaným žalobkyní nebo tak, jak navrhuje druhá otázka, to nestačí. Ani zásada obezřetnosti, ani zásada prevence totiž nejsou při správném výkladu relevantní v kontextu hypotetických okolností, které tvoří skutkovou podstatu tohoto řízení. Stát dále namítá nepřipustnost a hypotetickou povahu předběžné otázky.

- 60 Stanovisko *amici curiae* je takové, že na tuto otázku je nutno dát kladnou odpověď. Uvádějí, že předkládající soud vyslovil skutkový závěr, že nelze vyloučit dopady projektu na přísně chráněné druhy. Z hlediska unijního práva tedy žalobkyně v původním řízení musí mít možnost dovolávat se v rámci řízení norem vnitrostátního práva, kterými se provádí unijní právo v oblasti životního prostředí, a pravidel unijního práva v oblasti životního prostředí, která mají přímý účinek.
- 61 Navrhují odpovědět na tuto otázku kladně. Dosažení cílů unijního práva v oblasti životního prostředí by bylo vážně ohroženo, pokud by žalobkyně musela čekat na to, až skutečně dojde ke vzniku škody na životním prostředí nebo bude vznik takové škody vysoce pravděpodobný. Ze samotné povahy pravidel unijního práva v oblasti životního prostředí vyplývá, že je možné obrátit se na vnitrostátní soudy a domáhat se účinných prostředků nápravy ve vztahu k takovým pravidlům, pokud existuje rozumná možnost vzniku takové škody, byť její vznik není zcela jistý. Pokud jde o námitku nepřipustnosti vnesenou státem, [OMISSIS] je namístež požádat o poskytnutí určitého vodítka ohledně toho, zda unijní právo takové námitce brání. Dotčená otázka je odpovědí na námitky státu a za okolností, které v projednávané věci nastaly, není hypotetická ani jinak nepřipustná.
- 62 Důvodem podání žádosti o rozhodnutí o této předběžné otázce je, že žalovaní jednající za stát protestovali proti tomu, aby se žalobkyně mohla dovolávat možných budoucích škod na přísně chráněných druzích. Pokud bude tato otázka zodpovězena ve smyslu příznivém pro žalobkyni, pak tato námitka od počátku neobstojí.

Třetí otázka

- 63 Třetí otázka zní:

[Mají] články 12 nebo 16 směrnice 92/43/EHS, popřípadě ve spojení s čl. 6 odst. 1 až 9 nebo čl. 9 odst. 2 Úmluvy o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí, podepsané v Aarhusu, Dánsko, dne 25. června 1998 nebo ve spojení se zásadou, že členské státy musí přijmout veškerá

nezbytná konkrétní opatření pro účinné provedení směrnice, za následek, že systém povolování výjimky zakotvený ve vnitrostátním právu za účelem provedení článku 16 uvedené směrnice nemůže existovat souběžně a nezávisle na systému vydávání územních povolení, ale musí být součástí integrovaného procesu schvalování, který zahrnuje rozhodnutí příslušného orgánu (na rozdíl od *ad hoc* rozhodnutí, které činí oznamovatel sám na základě obecného ustanovení trestního práva) ohledně toho, zda je namístě žádat o povolení výjimky z důvodu okolností zjištěných po vydání územního povolení, nebo zahrnuje rozhodnutí příslušného orgánu ohledně toho, jaké průzkumy je nutno provést v rámci posuzování otázky, zda je namístě o takové povolení žádat[?]

- 64 Žalobkyně má za to, že na tuto otázku je nutno odpovědět kladně. Postoj k přísné ochraně v Irsku je takový, že zde existuje pouze soubor nástrojů, který je opakem systému přísné ochrany. Jeden z těchto nástrojů ostatně vyžaduje zavedení takového systému, což nasvědčuje tomu, že tento systém dotčenými právními předpisy dosud zaveden nebyl. Uvedená směrnice je navíc určena všem orgánům členských států. Takový postup, kdy by rozhodnutí o tom, zda a jak žádat o povolení výjimky, bylo ponecháno na oznamovateli, přičemž by se tak dělo po vydání územního povolení a na základě informací, které si oznamovatel sám vybere a ve vztahu k nimž nemá veřejnost žádné právo účasti, by byl neslučitelný se systémem přísné ochrany a požadavky [Aarhuské úmluvy]. Cílem článků 12 až 16 je rovněž zajistit vysokou úroveň ochrany životního prostředí. Určité výjimky jsou připuštěny v zájmu „zdraví lidí a veřejné bezpečnosti nebo z jiných naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu“ – čímž je zdůrazněn význam účasti veřejnosti. Nezbytnou součástí systému přísné ochrany je přiměřenost průzkumů prováděných pro druhy uvedené v příloze IV. Integrace do procesu plánování má zásadní význam při naplňování požadavku přiměřenosti těchto průzkumů, když je podrobuje veřejné kontrole a příslušný orgán zapojuje do posuzování jejich přiměřenosti. Ministr sice rozhoduje o tom, zda má být výjimka v konečném důsledku povolena, nemá ale žádnou roli při rozhodování o tom, zda je vůbec namístě o výjimku žádat.
- 65 An Bord považuje za správnou zápornou odpověď, neboť z článků 12 nebo 16 směrnice o stanovištích, ať již samostatně, nebo ve spojení s čl. 6 odst. 1 až 9 nebo čl. 9 odst. 2 Aarhuské úmluvy, neplyne žádný výslovný ani implicitní požadavek na to, aby systém výjimek zakotvený v článku 16 směrnice o stanovištích byl součástí integrovaného procesu schvalování prováděného jediným příslušným orgánem. Nedávno zveřejněná příručka Evropské komise ze dne 12. října 2021, nazvaná „Sdělení Komise, Pokyny k přísné ochraně živočišných druhů v zájmu Společenství podle směrnice o stanovištích“, ač nezávazná, nepodporuje tvrzení, že je požadován integrovaný proces schvalování jediným příslušným orgánem (viz bod 3.3.2 sdělení Komise). Jasně totiž uvádí, [že] dle názoru Komise takový integrovaný systém povinný není. Z rozsudku [Soudního dvora] ve věci Komise v. Irsko (C-183/05, ECLI:EU:C:2007:14) mimo jiné jasně vyplývá, že režim přísné ochrany může zahrnovat více než „tvrdý“ právní rámec a například i

vnitrostátní síť strážců a úředníků na plný úvazek pověřených sledováním a ochranou druhů. Otázka 3 podle všeho předpokládá, že pravidla 51 až 54 nařízení z roku 2011 představují celkový rozsah „systému“ přísné ochrany, což nebylo prokázáno. V tomto ohledu žalobkyně nepředložila *žádný důkaz* o praktické účinnosti či neúčinnosti fungování „systému“ přísné ochrany (včetně povolování výjimek na základě nařízení z roku 2011). Žalobkyně se v této fázi jednoduše nemůže pokoušet předkládat argumenty týkající se účinnosti tohoto systému – *kteřé nebyly uplatněny v podáních* – cestou vyjádření a nepodloženého tvrzení uplatňovaného v rámci této žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podané k [Soudnímu dvoru].

- 66 Žalovaní jednající za stát se domnívají, že na danou otázku je nutno odpovědět záporně. Články 12 nebo 16 směrnice o stanovištích nestanoví žádný výslovný ani implicitní požadavek na to, aby systém výjimek zakotvený v článku 16 směrnice o stanovištích byl součástí integrovaného procesu schvalování prováděného jediným příslušným orgánem. Ani článek 12, ani článek 16 směrnice o stanovištích při správném výkladu takový integrovaný proces schvalování nevyžadují ani neukládají, aby byl tento proces prováděn jediným příslušným orgánem. Stejně tak to obdobně neukládají čl. 6 odst. 1 až 9 nebo [čl.] 9 odst. 2 Aarhuské úmluvy, ať už samy o sobě, nebo ve spojení s články 12 nebo 16 směrnice o stanovištích.
- 67 Stanovisko *amici curiae* je takové, že na tuto otázku je nutno dát kladnou odpověď. Systém, který umožňuje posouzení a udělení výjimky po vydání povolení, je v rozporu s unijním právem. Vliv nepovolený článkem 12 směrnice o stanovištích je ze své povahy významným vlivem na životní prostředí a musí být posuzován jako součást postupu EIA. Dotčené veřejnosti musí být umožněno vyjádřit své názory již v rané fázi. Pokud bude v rámci postupu EIA zjištěno, že daný projekt je neslučitelný s uvedeným článkem 12, musí být povolení zamítnuto. Rozhodnutí o výjimce tedy musí předcházet vydání územního povolení. Rozhodnutí o výjimce však nemůže představovat konečné rozhodnutí o vlivech na přísně chráněné druhy; takové určení musí být provedeno v rámci postupu EIA.
- 68 Navrhuji odpovědět na tuto otázku kladně. Systém přísné ochrany ve smyslu směrnice, tak jak byla zamýšlena, zde chybí, neboť iniciativa směřující k podání žádosti o výjimku náleží oznamovateli a podléhá pouze velmi obecnému ustanovení trestního práva. Kromě toho institut systému přísné ochrany vyžaduje intenzivní koordinaci mezi rozhodovacími orgány a důkladnou a důslednou nezávislou kontrolu úrovně průzkumu týkajícího se chráněných druhů, který je potřeba provést, ať již před udělením povolení, nebo po něm. Orgán vydávající územní povolení má svou úlohu při určování přiměřenosti studií a průzkumů prováděných před vydáním povolení pro účely EIA a AA, nehraje však žádnou roli, pokud jde o vědeckou úroveň průzkumů prováděných pro účely výjimek udělovaných po vydání povolení. Integrace systému je tak nedostatečná. A rovněž tak i transparentnost tohoto systému.

- 69 Pokud jde o námitku státu týkající se nejasnosti, [OMISSIS] žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká pouze toho, jakým způsobem by měla být výjimka udělena po vydání územního povolení. Je tedy zjevně irelevantní, že k okamžiku udělení územního povolení není v současné době vyžadováno žádné povolení výjimky. [OMISSIS]. Tento koncept je formulován jako obecně koncipovaná otázka, protože se jedná právě o tu otázku, ohledně níž je požadováno vodítko ze strany [Soudního dvora]. [OMISSIS]
- 70 Důvodem pro podání žádosti o rozhodnutí o této předběžné otázce je to, že irský systém povolování výjimek je nezávislý na systému udělování povolení v oblasti územního plánování, a proces provádění průzkumů a posuzování pro účely EIA a AA se tudíž nepromítá do dalších fází po vydání povolení. Pokud by byla odpověď na tuto otázku kladná, bylo by nezbytné irský systém integrovat, tak aby měl orgán rozhodující o vydání územního povolení určitou úlohu při posuzování jakékoli následné žádosti o výjimku nebo alespoň při určování toho, jaká úroveň průzkumů a měření by byla ve vztahu k takové žádosti nutná.

Čtvrtá otázka

- 71 Čtvrtá otázka zní:

[Mají] články 12 nebo 16 směrnice 92/43/EHS, popřípadě ve spojení s čl. 6 odst. 1 až 9 nebo čl. 9 odst. 2 Úmluvy o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí, podepsané v Aarhusu, Dánsko, dne 25. června 1998 za následek, že pokud jde o záměr, u něhož bylo vydání povolení podrobena příslušnému posouzení podle čl. 6 odst. 3 směrnice 92/43/EHS, a za situace, kdy je možné domáhat se výjimky po vydání povolení podle článku 16 směrnice 92/43/EHS, platí požadavek na existenci postupu pro účast veřejnosti v souladu s článkem 6 Aarhuské úmluvy[?]

- 72 Žalobkyně má za to, že na tuto otázku je nutno odpovědět kladně. Důvody uvedené v rámci třetí otázky jsou použitelné i zde.
- 73 An Bord považuje za správnou zápornou odpověď, [neboť] z článků 12 nebo 16 směrnice o stanovištích, ať již vykládaných samostatně, nebo ve spojení s čl. 6 odst. 1 až 9 nebo čl. 9 odst. 2 Aarhuské úmluvy, neplyne žádný výslovný ani implicitní požadavek na to, aby v případech, kdy vydání územního povolení podléhalo provedení odpovídajícího posouzení podle čl. 6 odst. 3 směrnice o stanovištích, a za situace, kdy je možno domáhat se případné výjimky po vydání povolení podle článku 16 směrnice o stanovištích, byl zaveden následný postup pro účast veřejnosti v souladu s článkem 6 Aarhuské úmluvy. Otázka vychází z hypotetického scénáře, který za okolností projednávané věci nenastal, a týká se žádosti o povolení výjimky podle nařízení z roku 2011, o níž nemusí být nikdy žádáno. Teze, že takový systém účasti veřejnosti je ve vztahu k takovéto výjimce udělované po vydání povolení vyžadován, nemá žádnou oporu v právní úpravě ani v žádném pramenu práva. Žádné ustanovení článků 12 nebo 16 směrnice o

stanovištích takový požadavek nestanoví ani nelze tato ustanovení takovým způsobem vykládat.

- 74 Žalovaní jednající za stát se domnívají, že na danou otázku je nutno odpovědět záporně. S přihlédnutím k níže uvedenému platí, že důvody uvedené v rámci třetí otázky jsou použitelné i zde. Článek 12 směrnice o stanovištích ani článek 16 této směrnice ve spojení s čl. 6 odst. 1 až 9 nebo čl. 9 odst. 2 Aarhuské úmluvy nevyžadují, aby v případech, kdy vydání územního povolení podléhalo provedení odpovídajícího posouzení podle čl. 6 odst. 3 směrnice o stanovištích, a za situace, kdy je možno domáhat se případné výjimky po vydání povolení podle článku 16, byl zaveden následný postup pro účast veřejnosti v souladu s článkem 6 Aarhuské úmluvy. [OMISSIS][P]ostupy pro účast veřejnosti podle tohoto článku se nepoužijí za hypotetických okolností, ve vztahu k žádosti o povolení výjimky, která nemusí být nikdy předložena. Požadavky na účast veřejnosti podle článku 6 Aarhuské úmluvy použitelné ve vztahu k AA prováděnému podle čl. 6 odst. 3 směrnice o stanovištích byly uspokojeny v podobě AA provedeného v souladu s ustanoveními zákona o územním plánování a rozvoji z roku 2000.
- 75 Stanovisko *amici curiae* je takové, že na tuto otázku je nutno dát kladnou odpověď. Rozhodnutí o výjimce je rozhodnutím, které spadá do rámce čl. 6 odst. 1 písm. b) Aarhuské úmluvy, neboť výjimka podle článku 16 má za následek připuštění činnosti mající vliv, který je jinak zakázán článkem 12 a který je ze své povahy významný. Rozhodnutí o výjimce je tedy rozhodnutím, které vyžaduje účast veřejnosti podle článku 6 Aarhuské úmluvy a právo na přezkumné řízení podle čl. 9 odst. 2 Aarhuské úmluvy.
- 76 Navrhuji odpovědět na tuto otázku kladně. Výklad směrnice o stanovištích ve světle [Aarhuské] úmluvy vede k jasnému závěru, že postup pro účast veřejnosti vyžadován je. V irském systému takový postup chybí, neboť v rámci tohoto systému dochází k udělení povolení výjimky připouštějící usmrcení, poranění nebo rušení přísně chráněných druhů bez jakékoli odpovídající formy oznámení veřejnosti, její účasti nebo námitek z její strany či důkladného posouzení důvodů. To nespĺňuje minimální standard, který by představoval systém přísné ochrany, není dosaženo ani minimální úrovně transparentnosti a objektivity a dochází obecně k porušování zásad řádné správy.
- 77 Pokud stát hodnotí danou otázku jako hypotetickou, s touto kvalifikací se neztotožňují. Nutnost čekat na porušení nebo potenciální porušení unijního práva v oblasti životního prostředí, aby teprve poté bylo možné se tímto problémem zabývat, by nepředstavovalo řádný postup. Výtka žalobkyně cílí na samotnou neexistenci účasti veřejnosti, pokud jde o udělování výjimek po vydání povolení. Pokud by výjimka byla udělena, pak by již ze své podstaty udělení takové výjimky nezahrnovalo účast veřejnosti v právním rámci nebo kontextu, které by zaručovaly právní jistotu. Neexistuje tedy žádná jiná účinná alternativa, než uplatnění tohoto aspektu předem jako nedostatku celého tohoto systému.

- 78 Důvodem pro podání žádosti o rozhodnutí o této otázce je, že je-li postup pro účast veřejnosti vyžadován, pak irská právní úprava není v souladu s unijním právem, jelikož takový postup neupravuje.
- 79 [OMISSIS]

Usnesení

[OMISSIS]

- a) [OMISSIS] Přerušuji řízení do vydání rozhodnutí [Soudního dvora].
- b) Předložím [Soudnímu dvoru] žádost o rozhodnutí o následujících předběžných otázkách podle článku 267 SFEU:
- i) První otázka zní:

[Mají] obecné zásady unijního práva vyplývající z přednosti unijního právního řádu za následek, že vnitrostátní procesní norma, podle níž se musí žalobce v rámci soudního přezkumu výslovně dovolávat relevantních právních předpisů, nemůže bránit tomu, aby žalobce, který zpochybňuje slučitelnost vnitrostátního práva s předmětným právem unijním, uplatňoval i námitku vycházející z právních doktrín nebo nástrojů, které je nutno z jejich podstaty považovat za relevantní pro výklad tohoto unijního práva, jako je zásada, podle níž musí být unijní právo v oblasti životního prostředí vykládáno ve spojení s Úmluvou o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí, podepsanou v Aarhusu, Dánsko, dne 25. června 1998, jakožto nedílnou součástí unijního právního řádu[?]

- ii) Druhá otázka zní:

[Mají] články 12 nebo 16 směrnice 92/43/EHS, popřípadě ve spojení s čl. 9 odst. 2 Úmluvy o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí, podepsané v Aarhusu, Dánsko, dne 25. června 1998 nebo ve spojení se zásadou, že členské státy musí přijmout veškerá nezbytná konkrétní opatření pro účinné provedení směrnice, za následek, že vnitrostátní procesní normy, podle níž žalobkyně nesmí vznést „hypotetickou otázku“ a „musí být dotčena ve skutečnosti nebo fakticky“, aby mohla následně vznést námitku neslučitelnosti vnitrostátního práva s ustanovením práva unijního, se nelze dovolávat za tím účelem, aby bylo bráněno výtce vznesené žalobcem, jenž se dovolal práv účasti veřejnosti ve vztahu ke správním rozhodnutím a který chce následně uplatnit námitku neplatnosti ustanovení vnitrostátního práva odkazem na unijní právo v očekávání budoucí škody na životním prostředí vzniklé v důsledku údajné nesprávnosti ve vnitrostátním právu, pokud existuje přiměřená možnost, že taková budoucí škoda vznikne, zejména

z toho důvodu, že dotčený záměr byl povolen v oblasti, která je stanovištěm přísně chráněného druhu, nebo z toho důvodu, že při uplatnění obezřetného přístupu existuje možnost, že na základě průzkumů provedených po vydání povolení možná bude nutné požádat o udělení výjimky podle článku 16 uvedené směrnice[?]

iii) Třetí otázka zní:

[Mají] články 12 nebo 16 směrnice 92/43/EHS, popřípadě ve spojení s čl. 6 odst. 1 až 9 nebo čl. 9 odst. 2 Úmluvy o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí, podepsané v Aarhusu, Dánsko, dne 25. června 1998 nebo ve spojení se zásadou, že členské státy musí přijmout veškerá nezbytná konkrétní opatření pro účinné provedení směrnice, za následek, že systém povolování výjimky zakotvený ve vnitrostátním právu za účelem provedení článku 16 uvedené směrnice nemůže existovat souběžně a nezávisle na systému vydávání územních povolení, ale musí být součástí integrovaného procesu schvalování, který zahrnuje rozhodnutí příslušného orgánu (na rozdíl od *ad hoc* rozhodnutí, které činí oznamovatel sám na základě obecného ustanovení trestního práva) ohledně toho, zda je namístě žádat o povolení výjimky z důvodu okolností zjištěných po vydání územního povolení, nebo zahrnuje rozhodnutí příslušného orgánu ohledně toho, jaké průzkumy je nutno provést v rámci posuzování otázky, zda je namístě o takové povolení žádat[?]

iv) Čtvrtá otázka zní:

[Mají] články 12 nebo 16 směrnice 92/43/EHS, popřípadě ve spojení s čl. 6 odst. 1 až 9 nebo čl. 9 odst. 2 Úmluvy o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí, podepsané v Aarhusu, Dánsko, dne 25. června 1998 za následek, že pokud jde o záměr, u něhož bylo vydání povolení podrobena příslušnému posouzení podle čl. 6 odst. 3 směrnice 92/43/EHS, a za situace, kdy je možné domáhat se výjimky po vydání povolení podle článku 16 směrnice 92/43/EHS, platí požadavek na existenci postupu pro účast veřejnosti v souladu s článkem 6 Aarhuské úmluvy[?]